

[Elgaard.]

lejere, der sidder for en lav husleje — ifølge embedsmandsudvalget en endogså overordentlig lav husleje. Den højtærede minister burde, ligesom embedsmandsudvalget har gjort, erkende, at der eksisterer lejligheder, der er overordentlig billige, så billige i forhold til beboernes indtægter i dag, at det var rimeligt at prøve at finde frem til en ordning, hvorigennem dette kunne ændres til fordel for andre, hvis husleje er større. Men ministeren går helt uden om dette spørgsmål, måske fordi det er et ubehageligt problem at røre ved. Jeg synes imidlertid, at den højtærede minister burde kunne indse, at fortsætter man med denne forkerte huslejepolitik, vil vanskelighederne ikke mindskes, men øges, ligesom hindringerne for byggeriets udfoldelse vil blive øget af samme årsag. Man bør vistnok i folketinget overveje, om man skal skabe en kombineret huslejeudligningsordning, der ikke helt kan gå uden om husejernes rettigheder, men som også må tage sigte på at udligne de forskellige lejeniveauer. Der er flere veje til at nå dette mål, og hvis ikke folketinget vil forsøge at komme igennem på en eller anden rimelig måde i den henseende, vil man ikke gøre sit arbejde i forbindelse med huslejelovgivningen forsvarligt. Vil den højtærede minister ikke stille mod en sådan udligning, da begår han en utilgivelig fejl, og vi vil beholde i hvert fald de 3 forskellige lejeniveauer, som vi har i øjeblikket, nemlig et niveau for de gamle lejligheder, bygget forud for 1939, et andet niveau for det socialt støttede byggeri og et tredje niveau for det ikke støttede byggeri.

Der skrives og tales så meget om bolig-manglen for tiden, og at den er tilstede, er der ingen, der vil benægte. Det er imidlertid meget interessant at se, hvad resultat embedsmandsudvalget er kommet til ved sine undersøgelser af dette forhold. I den store betænkning fra embedsmandsudvalget, pag. 129, læser man, at sammenlignet med 1940 mener man at kunne konstatere, at bolig-manglen for hovedstaden og provins-byernes vedkommende andrager ca. 23 000 lejligheder — hvis man tager stationsbyerne med landet over, bliver tallet selvfølgelig noget større —, og så skulle man — hvis man indenfor en kort tid nåede en opførelse af det antal lejligheder — i virkeligheden have en smule boligreserve ved siden af. Oprigtig talt, tallet 23 000 lejligheder kan ikke synes katastrofalt for dette høje tings medlemmer. Men jeg vil skynde mig at erkende, at det måske er vanskeligt at foretage en sådan undersøgelse og beregning,

og jeg vil også indrømme, at tallet 23 000 for mig lyder utrolig lavt. Hvis tallet imidlertid er nogenlunde rigtigt, må det jo være en forholdsvis let sag for den højtærede minister at overvinde bolig-manglen indenfor en begrænset tid.

Når jeg tvivler om tallet og dets holdbarhed, har det adresse til et andet forhold, som i hvert fald gør sig gældende for tiden i spørgsmålet om det fornødne antal boliger, nemlig den udvikling indenfor befolkningen, at de enligt stillede, enten det er unge eller det er ugifte, enten det er enker eller enke-mænd, er tilbøjelige til i langt højere grad i vor tid end for blot få år tilbage at søge selvstændig lejlighed, og det giver selvfølgelig en forøget efterspørgsel. Når udviklingen har været sådan, må man absolut kunne regne med, at det har forbindelse med den økonomiske udvikling for disse personers vedkommende, idet deres indtægtsniveau er steget, og man har fra den anden side ved fastholdelsen af huslejestoppet skabt en uheldig indvirkning på byggeriet.

Disse to forhold er altså i virkeligheden i dag med til at forøge bolig-manglen. Jeg må anse denne tilstand for at være en kendsgerning, også på baggrund af det materiale, som embedsmandsudvalget har afgivet til rigsdagen, og når dette er tilfældet, mener jeg at have lov til at spørge den højtærede minister, hvorfor han ikke i sit lovforslag også har behandlet dette problem, som måtte opfordre ham til at søge sådanne bestemmelser indført i huslejelovgivningen, at man også her kunne stille mod en løsning. Det siges jo i virkeligheden rent ud, at stigningen i befolkningens indtægter på den ene side og huslejestoppet på den anden side er blandt de afgørende årsager til den eksisterende bolig-mangel i Danmarks hovedstad og byer.

Jeg må vel også have lov til at bebrejde den højtærede minister, at han vil opretholde huslejestoppet fuldt ud og indføre det på alle de områder, hvor det hidtil ikke eksisterede. Jeg forstod meget vel af den højtærede ministers forelæggelsestale, at han venter et prisfald, hvilket også skulle give sig udslag i huslejen. Men jeg tror, man kan være bombesikker på, at der ikke kommer noget prisfald, der bringer huslejen ned i nærheden af 1939-niveauet.

Den udvikling, jeg her har skildret — og jeg tør påstå, at min skildring i høj grad støtter sig til embedsmandsudvalgets betænkning —, er ikke i danske lejeres interesse. Den er det modsatte. Den er endvidere også til skade for ejendommenes vedligeholdelse. Ingen kan vel bestride, at ejen-